

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0067

Přístupy k řízení rybolovu zaměřené na ochranu citlivých druhů a boj proti invazivním druhům a přínos pro místní hospodářství

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2026 o přístupech k řízení rybolovu zaměřených na ochranu citlivých druhů, boj proti invazivním druhům a zajištění přínosu pro místní hospodářství (2025/2011(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na článek 43 této smlouvy,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES¹ (nařízení o společné rybářské politice),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 22. října 2014 o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních a nepůvodních druhů (nařízení o invazních nepůvodních druzích)²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009 ze dne 16. září 2009 o obchodování s produkty z tuleňů³,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1224/2009 ze dne 20. listopadu 2009 o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, o změně nařízení

¹ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>.

² Úř. věst. L 317, 4.11.2014, s. 35, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1143/oj>.

³ Úř. věst. L 286, 31.10.2009, s. 36, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1007/oj>.

(ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008 a (ES) č. 1342/2008 a o zrušení nařízení (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006⁴ (nařízení o kontrole rybolovu),

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1241 ze dne 20. června 2019 o zachování rybolovných zdrojů a ochraně mořských ekosystémů pomocí technických opatření, o změně nařízení Rady (ES) č. 1967/2006, (ES) č. 1224/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 a (EU) 2019/1022 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 894/97, (ES) č. 850/98, (ES) č. 2549/2000, (ES) č. 254/2002, (ES) č. 812/2004 a (ES) č. 2187/2005⁵,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2842 ze dne 22. listopadu 2023, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1224/2009, nařízení Rady (ES) č. 1967/2006 a (ES) č. 1005/2008 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 a (EU) 2019/473, pokud jde o kontrolu rybolovu⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1991 ze dne 24. června 2024 o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869⁷,
- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin⁸ (směrnice o ochraně přírodních stanovišť),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí)⁹,

⁴ Úř. věst. L 343, 22.12.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1224/oj>.

⁵ Úř. věst. L 198, 25.7.2019, s. 105, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1241/oj>.

⁶ Úř. věst. L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj>.

⁷ Úř. věst. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>.

⁸ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>.

⁹ Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj>.

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků¹⁰ (směrnice o ochraně ptáků),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2021 o strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030: Navrácení přírody do našeho života¹¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 11. května 2023 nazvané „Na cestě k silnému a udržitelnému odvětví řas v EU“¹²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2024 o stavu provádění společné rybářské politiky a budoucích perspektivách¹³,
 - s ohledem na cíle Organizace spojených národů v oblasti udržitelného rozvoje, a zejména na cíl č. 14: Život ve vodě, cíl č. 15: Život na souši, cíl č. 1: Konec chudoby, cíl č. 2: Konec hladu a cíl č. 11: Udržitelná města a obce,
 - s ohledem na celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu,
 - s ohledem na Mezinárodní úmluvu o kontrole balastní vody a sedimentů z lodí a nakládání s nimi,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A10-0018/2026),
- A. vzhledem k tomu, že EU si je již dlouho vědoma toho, že udržitelný rybolov a ekosystémové přístupy k řízení rybolovu jsou důležité pro zachování mořské biologické rozmanitosti, včetně ochrany citlivých druhů, podpory místních ekonomik a zajištění potravinového zabezpečení a udržitelných potravinových systémů;
- B. vzhledem k tomu, že EU zavedla několik regulačních rámců pro obnovu a ochranu zranitelných mořských druhů;
- C. vzhledem k tomu, že EU začleňuje ochranu a obnovu citlivých druhů do dalších právních rámců, například do nedávno revidovaného nařízení o kontrole rybolovu, a zajišťuje tak komplexní přístup ke shromažďování údajů, které mají být při ochraně citlivých druhů použity;

¹⁰ Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>.

¹¹ Úř. věst. C 67, 8.2.2022, s. 25.

¹² Úř. věst. C, C/2023/1074, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1074/oj>.

¹³ Úř. věst. C, C/2024/5734, 17.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj>.

- D. vzhledem k tomu, že Mezinárodní svaz ochrany přírody (IUCN) zveřejňuje červený seznam, tedy komplexní soupis stavu druhů z hlediska ochrany, který poskytuje kritické informace o citlivé situaci mořských citlivých druhů a uvádí, co je třeba učinit pro jejich ochranu;
- E. vzhledem k tomu, že vedlejší úlovky citlivých druhů představují velkou hrozbu pro biologickou rozmanitost moří, jak ostatně uznávají mezinárodní a regionální úmluvy a právní předpisy EU;
- F. vzhledem k tomu, že mořští ptáci jsou jedním z ukazatelů zdraví mořských ekosystémů, neboť zastávají úlohu hlavního predátora v mořském potravinovém řetězci;
- G. vzhledem k tomu, že zúčastněné strany spolupracují na několika projektech, aby vyzkoušely nové metody řízení a zařízení, které by pomohly snížit úroveň vedlejších úlovků citlivých druhů během rybolovných činností;
- H. vzhledem k tomu, že z údajů zveřejněných v roce 2025 Evropskou agenturou pro životní prostředí¹⁴ vyplývá, že chráněné mořské oblasti pokrývají 13,7 % vod EU;
- I. vzhledem k tomu, že portál služeb mise „Obnova našich oceánů a vod“¹⁵ spravovaný Komisí informuje o studii, z níž vyplývá, že v roce 2023 byl rybolov povolen ve více než 40 % chráněných mořských oblastí, omezen v méně než 25 % a výslovně zakázán pouze v 0,4 % těchto oblastí;
- J. vzhledem k tomu, že invazní nepůvodní druhy jsou jednou z příčin úbytku biologické rozmanitosti, mají negativní dopad na rybolov, akvakulturu a ekosystémové funkce a mohou být škodlivé pro lidské zdraví, infrastrukturu a biologickou bezpečnost;
- K. vzhledem k tomu, že akvakultura nepůvodních druhů s omezenými kontrolními opatřeními představuje riziko, neboť tyto druhy mohou potenciálně uniknout a stát se invazními, což představuje hrozbu pro původní volně žijící druhy a životní prostředí;
- L. vzhledem k tomu, že EU přijala několik opatření s cílem zabránit zavlečení invazních nepůvodních druhů a odhalit a zmapovat jejich rozšíření a bojovat proti jejich šíření, mimo jiné zejména nařízení o invazních nepůvodních druzích, které stanoví seznam „invazních

¹⁴ Evropská agentura pro životní prostředí, „Marine protected areas in Europe's Seas“ (Chráněné mořské oblasti v evropských mořích), internetové stránky Evropské agentury pro životní prostředí – Analýza a údaje – Ukazatele, 6. listopadu 2025.

¹⁵ Evropská komise, „Study on regulations in EU Marine Protected Areas: Insights and implications“, internetové stránky mise služeb „Obnova našich oceánů a vod“.

nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii“ a prosazuje kontrolní opatření;

- M. vzhledem k tomu, že v souladu s nařízením o invazních nepůvodních druzích jsou za invazní nepůvodní druhy považovány druhy, jejichž negativní účinky jsou natolik významné, že vyžadují koordinovaný a jednotný zásah na úrovni EU, a proto je zakázáno je vysazovat, držet, chovat a pěstovat, přepravovat je nebo s nimi obchodovat nebo je volně přemísťovat nebo uvolňovat do přírodního prostředí;
- N. vzhledem k tomu, že jedním z kvalitativních deskriptorů pro určování dobrého stavu prostředí, jak je uvedeno v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí, je skutečnost, že nepůvodní druhy zavlečené lidskou činností jsou udržovány na úrovních, které nemají nepříznivý vliv na ekosystémy;
- O. vzhledem k tomu, že řádné a včasné shromažďování údajů má velký význam pro zajištění detekce invazních nepůvodních druhů a mapování jejich rozšíření, jakož i pro stanovení a provádění opatření proti šíření těchto druhů co nejcílenějším a nejúčinnějším způsobem;
- P. vzhledem k tomu, že různé činnosti, jako je námořní doprava nebo cestovní ruch, jsou považovány za důležité faktory šíření invazních nepůvodních druhů, zejména v závislosti na úrovni uplatňovaných zmírňujících opatření a ostražitosti;
- Q. vzhledem k tomu, že cílem strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti je regulovat usazené invazní nepůvodní druhy a snížit do roku 2030 počet druhů uvedených na červeném seznamu, které představují hrozbu, o 50 %;
- R. vzhledem k tomu, že Evropská síť pro informace o nepůvodních druzích (EASIN) v současné době v různých prostředích monitoruje 12 423 nepůvodních druhů, z nichž 1 440 (11,6 %) jsou mořské druhy; vzhledem k tomu, že od roku 2019 je 53 % evropského mořského pobřeží vystaveno tlaku invazních nepůvodních druhů, přičemž existují značné regionální rozdíly: 33 % pobřeží Baltského moře, 100 % Černého moře, 98 % Středozemního moře a 25 % severovýchodního Atlantiku;
- S. vzhledem k tomu, že změna klimatu, zejména oteplování oceánů, a zvýšený pohyb zboží a osob jsou klíčovými faktory pro zavlečení invazních nepůvodních druhů a mohou zesílit jejich dopad na citlivé druhy, ekosystémy, a v důsledku toho i na rybolovné činnosti;
- T. vzhledem k tomu, že prudké šíření invazních nepůvodních druhů je pro rybolov a akvakulturu značně škodlivé, a to jak z krátkodobého, tak z dlouhodobého hlediska, neboť vede mimo jiné k poškození lovných zařízení nebo infrastruktury akvakultury, k menším úlovkům, ke snižování přirozeného přírůstku a produktivity a narušování

ekosystémů, což jsou jevy, které ohrožují ekologickou rovnováhu a hospodářskou životaschopnost rybářských komunit;

- U. vzhledem k tomu, že invazní nepůvodní druhy, včetně populací nepůvodních predátorů, ohrožují nejen ekologickou rovnováhu, ale také sociální a hospodářskou životaschopnost pobřežních rybářských komunit, zejména rybolovu a malých a středních podniků akvakultury;
- V. vzhledem k tomu, že ekosystémový přístup k řízení rybolovu a k plánování a územnímu řízení v akvakultuře může zlepšit odolnost obou odvětví a jejich schopnost přizpůsobit se, zejména na místní úrovni;
- W. vzhledem k tomu, že nejvzdálenější regiony EU, jak uvádí článek 349 SFEU, čelí jedinečným výzvám a příležitostem, pokud jde o řízení rybolovu, ochranu citlivých druhů a prevenci invazních druhů; vzhledem k tomu, že ukazatele používané k měření rovnováhy mezi rybolovnou kapacitou a rybolovnými právy je třeba přizpůsobit místním podmínkám těchto regionů s ohledem na jejich zeměpisnou odlehlost, bohatost a jedinečnost jejich biologické rozmanitosti, jejich sociální a hospodářská specifika a zásadní úlohu místního odvětví rybolovu při zajišťování potravin a podpoře hospodářství těchto regionů;
- X. vzhledem k tomu, že boj proti invazním nepůvodním druhům vyžaduje také důrazná mezinárodní opatření; vzhledem k tomu, že Úmluva o biologické rozmanitosti uvádí, že invazní nepůvodní druhy jsou průřezovým problémem a že celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu si klade za cíl snížit do roku 2030 zavlékání a usazování invazních nepůvodních druhů alespoň o 50 %;
- Y. vzhledem k tomu, že úsilí o ochranu životního prostředí musí být doprovázeno opatřeními, která posílí konkurenceschopnost evropského rybářského loďstva, zaručí hospodářskou životaschopnost tohoto odvětví a zajistí generační obměnu v pobřežních komunitách;
- Z. vzhledem k tomu, že šíření invazních druhů a nárůst populací predátorů v některých regionech mají dopad na ekosystém a na odvětví rybolovu a akvakultury, přičemž obzvláště zranitelné jsou drobné pobřežní operace;
- AA. vzhledem k tomu, že během veřejné konzultace uspořádané Komisí uvedlo 94 % všech respondentů, že jsou proti nebo zásadně proti uvádění produktů z tuleňů na trh a odmítají takové řešení jako

opatření pro řízení rybolovu; že 89 % respondentů uvedlo, že lov tuleňů vzbuzuje zásadní etické obavy¹⁶;

- AB. vzhledem k tomu, že Eurostat vede komplexní databázi dlouhodobých údajů o úlovcích, která poskytuje cenné poznatky, jež mohou být podkladem pro rozvoj účinných strategií řízení rybolovu a hodnocení citlivých druhů a mohou přispět k systémům včasného varování pro nepůvodní druhy;
- AC. vzhledem k tomu, že k úsilí o ochranu a řízení mohou rovněž přispět nástroje, jako jsou další účinná opatření zaměřená na ochranu jednotlivých území (OECM);
- AD. vzhledem k tomu, že neexistují žádné přímé normy EU pro balastní vodu; vzhledem k tomu, že pravidla pro prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů uznávají Mezinárodní úmluvu o kontrole balastní vody a sedimentů z lodí a nakládání s nimi jako jedno z možných opatření pro regulaci invazních druhů s významným dopadem;

Citlivé druhy: ukazatele odolnosti oceánů

1. zdůrazňuje, že je důležité zajistit zdravé mořské ekosystémy, stanoviště a druhy v EU;
2. vyzdvihuje jedinečnou úlohu citlivých druhů v mořských ekosystémech a environmentální, ekonomické a sociální přínosy plynoucí z jejich regulace, zachování a ochrany;
3. zdůrazňuje, že mnohé citlivé druhy jsou cennými ukazateli zdraví mořských ekosystémů, poskytují včasné varování před ekologickou nerovnováhou a přispívají k odolnosti ekosystémů, což má přímý dopad na produktivitu rybolovu a akvakultury;
4. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly ekosystémový přístup k řízení rybolovu spolu s přístupy, které se zaměřují na ochranu citlivých druhů a zároveň podporují hospodářskou a sociální prosperitu rybářů a zajišťují plnění cílů a mezinárodních závazků EU týkajících se chráněných mořských oblastí a oblastí s velkým významem pro biologickou rozmanitost;
5. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že změny ekosystémů způsobené změnou klimatu budou důsledně zohledňovány při posuzování vlivu na životní prostředí a řízení rybolovu;
6. apeluje na Komisi a členské státy, aby v souladu s článkem 3 nařízení (EU) 2019/1241 omezily a pokud možno odstranily vedlejší úlovky

¹⁶ Evropská komise, „Obchodování s produkty z tuleňů – kontrola účelnosti předpisů EU“, internetové stránky Evropské komise.

citlivých mořských druhů a zajistily, aby tyto úlovky neohrožovaly stav těchto druhů z hlediska ochrany;

7. zdůrazňuje, že v posledních desetiletích došlo ke změně stanovišť, což vedlo k vymizení některých druhů a zároveň umožnilo příchod nových; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba zvýšit povědomí občanů, zejména rybářů, o významu shromažďování údajů a potřebě adaptivního řízení;
8. zdůrazňuje, že mají-li být ochranná opatření cílená, účinná a v souladu s potřebami jednotlivých ekosystémů a má-li být jejich provádění účinné, je zapotřebí vypracovat vědecky podložené plány řízení chráněných mořských oblastí, včetně jejich environmentálního, sociálního a hospodářského rozměru a výsledků; poukazuje na cíl EU zajistit, aby do roku 2030 bylo chráněno 30 % moří EU;
9. připomíná, že rybáři musí být nedílnou součástí řešení a musí být zastoupeni ve všech poradenských orgánech, a v tomto ohledu zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby byli zastoupeni všichni rybáři, zejména drobní a tradiční rybáři; je znepokojen tím, že jejich zastoupení není vždy dostatečně zajištěno;
10. vyzývá Komisi a členské státy, aby plně využívaly nástroje společné rybářské politiky (SRP), zejména technická opatření k řešení interakcí v oblasti rybolovu a posílení ochrany citlivých druhů, a aby zároveň zajistily spravedlivé a účinné odškodnění rybářů, kteří přišli o přístup k tradičním lovištím, v souladu s ustanoveními Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu; vyzývá Komisi, aby zajistila provádění a prosazování stávajících právních předpisů;
11. naléhavě vyzývá členské státy, aby při přidělování rybolovných práv plně využívaly ustanovení článku 17 nařízení o SRP, aby motivovaly rybáře k přijetí opatření k minimalizaci nebo odstranění vedlejších úlovků citlivých druhů a aby poskytovaly pobídky rybářským plavidlům, která používají selektivní lovná zařízení nebo rybolovné postupy s menším dopadem na životní prostředí, se zvláštním důrazem na malá loďstva;
12. připomíná význam údajů shromažďovaných v rámci SRP pro řádné určení dopadu rybolovu na citlivé druhy a význam zdokonalených monitorovacích systémů v souladu s vědeckým poradenstvím a právními předpisy EU; poukazuje na význam komplexních údajů o vedlejších úlovcích rozdělených podle druhů, které umožní přijmout cílená zmírňující opatření, poskytnout informace pro strategie adaptivního řízení a usnadní přijetí vyvážených a vědecky podložených opatření, která rovněž zohlední socioekonomické faktory a zajistí potravinové zabezpečení EU;
13. zdůrazňuje, že holistický přístup napříč oblastmi politiky může přispět k posílení monitorování, ochrany a obnovy citlivých druhů a stanovišť; v této souvislosti zdůrazňuje, že je důležité provádět

stávající právní předpisy ve všech příslušných oblastech politiky, a to nad rámec těch, které přímo souvisejí se SRP;

14. vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily ekosystémové přístupy k řízení mořského prostředí a pokud možno zohlednily interakce mezi jednotlivými druhy a veškeré tlaky na mořské ekosystémy, včetně změny klimatu a znečištění, ať už z pozemních nebo jiných zdrojů;
15. zdůrazňuje, že chráněné mořské oblasti, které jsou účinně chráněny a řízeny na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků, přispívají v závislosti na svých cílech ochrany k minimalizaci vedlejších úlovků citlivých druhů, ochraně míst tření a odchovných oblastí a potěru a ke snižování dopadů na citlivá stanoviště;
16. vyzývá Komisi a členské státy, aby posoudily velikost regionálních a místních populací, stav a trendy druhů a potenciální dopady, které mohou mít nevyvážené populace na rybolovné činnosti, s cílem zajistit ekosystémové řízení rybolovu, včetně opatření na ochranu citlivých druhů;
17. vyzývá Komisi a členské státy, aby více podporovaly vědecké programy týkající se citlivých druhů a přístupů k řízení, jak je stanoveno v příslušných právních předpisech; poukazuje na skutečnost, že v některých regionech mají citlivé druhy, jako jsou rostoucí populace kormoránů a tuleňů, dopad na rybí populace a rybolovné a akvakulturní činnosti a na další populace citlivých druhů; je toho názoru, že regulační rámec má vzhledem k místnímu statusu citlivých druhů nezbytné nástroje umožňující zlepšení; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby mezi opatřeními, která mají být přijata, zvažily všechny možnosti stanovené ve směrnici o ptácích a směrnici o stanovištích s cílem více usnadnit aktivní a účinné řízení populací a podpořit ekosystémové řízení;
18. naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že přístupy EU k řízení rybolovu budou v souladu se SRP, strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a mezinárodními závazky EU, jako je celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu; v této souvislosti zdůrazňuje, že by měla být přijata opatření k zastavení úbytku citlivých druhů v mořských ekosystémech EU, a to i prostřednictvím provádění vhodných ochranných opatření a ochrany stanovišť;
19. vyzývá Komisi, aby v regionálních organizacích pro řízení rybolovu přijala opatření k omezení a pokud možno odstranění vedlejších úlovků citlivých druhů a k omezení obchodování s produkty z mořských plodů a jejich dovozu a posílila opatření proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, mimo jiné prostřednictvím lepších celních kontrol a spolupráce s partnery regionálních organizací pro řízení rybolovu;

Invazní druhy: hrozby pro náš oceán i hospodářství

20. vyzdvihuje, že invazní nepůvodní druhy ohrožují rybolov a akvakulturu, původní mořskou biologickou rozmanitost a ekosystémy, a tím ovlivňují příjmy rybářů a pobřežních komunit;
21. zdůrazňuje zásadní přínos drobného pobřežního rybolovu pro místní hospodářství a potravinové zabezpečení EU a zdůrazňuje, že čelí rostoucím hrozbám vyplývajícím z environmentálních stresorů, jako jsou invazní druhy a změna klimatu, včetně masivního pohybu některých druhů, zejména v důsledku oteplování vod, což je jev, který způsobuje vážné ztráty, zejména pro chovatele měkkýšů, kteří jsou dvojnásobně postiženi poklesem produkce a nárůstem nákladů spojených s predací;
22. připomíná, že v EU je přísně regulováno 88 invazních nepůvodních druhů, včetně 47 živočišných druhů a 41 rostlinných druhů s významným dopadem na Unii;
23. lituje, že současný seznam druhů s významným dopadem na Unii plně nezohledňuje hrozbu invazních nepůvodních druhů pro unijní rybolov, akvakulturu a mořské prostředí – v současné době jsou na seznamu pouze dva mořské druhy (*Plotosus lineatus* a *Rugulopteryx okamurae*) a to vedle některých druhů, které se vyskytují v brakických prostředích; vyzývá ke zlepšení tohoto seznamu na základě aktuálních vědeckých doporučení a posouzení rizik;
24. poukazuje na potřebu vhodného řízení druhů a se znepokojením bere na vědomí zvýšenou přítomnost invazních druhů v některých regionech, k nimž patří:
 - a) ústřice obrovské a nepůvodní druhy raků v jižní části Severního moře, zejména podél nizozemského pobřeží;
 - b) hlaváč černoústý, který ovlivňuje ekosystém a konkrétně ohrožuje krevety, platýse a původní druhy hlaváčů, zejména v okolí vod Severního moře;
 - c) krab modrý, krab Takanoův (*hemigrapsus takanoi*), žebernatka Leidyova a medúzka křížová v severovýchodním Atlantiku;
 - d) perutýn žoldněř (*Pterois miles*), lulanka Commersonova (*Fistularia commersonii*) a čtverzubec stříbropásý (*Lagocephalus sceleratus*) v okolí Řecka a Kypru;
 - e) slávička mnohotvárná (*Dreissena polymorpha*) zavlečená do řeky Ebro a sumec velký (*Silurus glanis*) ve Španělsku;
 - f) asijské řasy *Rugulopteryx okamurae*, zejména v západním Středomoří;

25. vyzývá Komisi a členské státy, aby zavedly regionální systémy monitorování jednotlivých druhů, včetně koordinovaných strategií včasného varování a reakce pro nepůvodní druhy, které mají dopad na hospodářsky významná stanoviště;
26. vyjadřuje politování nad nedostatkem specifických programů monitorování mořských invazních nepůvodních druhů a vyzývá ke zlepšení metod monitorování a k harmonizaci ukazatelů v rámci EU i ke zvýšení technické a finanční podpory, zejména pro nejvzdálenější regiony, které z důvodu své jedinečné biologické rozmanitosti a odlehlosti potřebují specifické dodatečné financování;
27. doporučuje stanovit metodiku pro určování prahových hodnot a samotné hodnoty pro všechny evropské mořské regiony a subregiony, a to s ohledem na dopad na rybolov a akvakulturu, průběhové řízení a potřebu přísněji kontrolovat loďstva EU a třetích zemí, zaměřovat se na invazní druhy a prosazovat Mezinárodní úmluvu o kontrole balastní vody a sedimentů z lodí a nakládání s nimi a uplatňovat pokyny pro usazeniny z trupu lodí;
28. vyzdvihuje potenciální vazby mezi invazními nepůvodními druhy zavlečenými do suchozemských a sladkovodních ekosystémů a těmi v oceánech a mořích a jejich dopad na rybolov a akvakulturu; vyzývá Komisi, aby vypracovala komplexní strategii pro řešení tohoto problému;
29. zdůrazňuje, že pro účinnou prevenci zavlečení mořských invazních nepůvodních druhů, pro boj proti jejich šíření a pro řešení základních příčin jejich množení je zcela zásadní zaujmout holistické, preventivní a mnohostranné průběhové řízení; vybízí členské státy, aby více využívaly mapování terénu a nové techniky, jako je eDNA, umělá inteligence a automatizované monitorování, jakož i zapojení rybářů, pobřežních komunit a občanské vědy, jako nástroje a zdroje pro zjišťování a prioritizaci nových, objevujících se a pro rybolov a akvakulturu vysoce rizikových invazních nepůvodních druhů; naléhavě vyzývá Komisi, aby tento integrovaný přístup uplatňovala při provádění Evropského paktu pro oceány s cílem zajistit koordinovanou činnost napříč odvětvími a členskými státy;
30. vyzývá členské státy, aby posílily komunikaci, koordinaci a spolupráci, zejména v přeshraničních oblastech, a zároveň využívaly biologickou bezpečnost s cílem urychleně zavádět opatření rychlé reakce pro včasné odhalování a rychlou eradikaci mořských invazních nepůvodních druhů a také pro řízení druhů, které se již velmi rozšířily; dále vyzývá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na rozšiřování těchto opatření prostřednictvím spolupráce se zeměmi mimo EU, které sdílejí tutéž mořskou oblast;
31. doporučuje posílit spolupráci mezi vědeckými institucemi a agenturami EU s cílem zlepšit předávání znalostí a aplikovaný

výzkum v oblasti šíření, dopadu a kontroly invazních mořských druhů;

32. zdůrazňuje, že Středozemní moře, které se podle Organizace pro výživu a zemědělství otepluje o 20 % rychleji než zbytek světa, je obzvláště významným ohniskem, v němž se vyskytuje více invazních nepůvodních druhů než v jakémkoli jiném moři na světě, což má značné negativní dopady na mořské ekosystémy a odvětví rybolovu a akvakultury, a vyžaduje proto zvláštní pozornost; naléhavě v této souvislosti vyzývá Komisi a členské státy, aby přidělily dodatečné zdroje a zavedly naléhavá opatření k zastavení šíření těchto druhů v této mořské oblasti;
33. vyzývá Komisi, aby podporovala Generální komisi pro rybolov ve Středozemním moři v jejích vědeckých monitorovacích iniciativách a pilotních projektech zaměřených na řešení problémů způsobených invazními mořskými druhy;
34. vyzývá Komisi, aby v rámci Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu a dalších rozpočtových programů uvolnila zvláštní finanční prostředky na podporu výzkumu, prevence a eradikace invazních druhů, nebo v případech, kdy eradikace není proveditelná, na řízení jejich šíření a obnovu po dopadech tohoto šíření, a to ve spolupráci s rybáři, místními orgány a vědeckými organizacemi; znovu potvrzuje své přesvědčení, že tyto finanční prostředky by měly být k dispozici v příštím víceletém finančním rámci;
35. vyzdvihuje význam systému hlášení v rámci sítě EASIN, a to zejména pro včasné a komplexní hlášení nových nálezů, eradikačních opatření a nálezů zjištěných při úředních kontrolách; vyzývá členské státy, aby systém posílily poskytováním dalších informací, především údajů o rozložení druhů, zejména s přispěním informací od rybářů, producentů akvakultury a všech dalších zúčastněných stran;
36. připomíná mezinárodní rozměr invazních nepůvodních druhů a navrhuje, aby EU posílila svá opatření v tomto ohledu s využitím všech dostupných mezinárodních fór, a zejména regionálních organizací pro řízení rybolovu, Úmluvy o biologické rozmanitosti a celosvětového rámce pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu; vyzývá EU, aby posílila spolupráci při sdílení znalostí a vzájemnou výměnu poznatků s dalšími mezinárodními organizacemi a zeměmi mimo EU;
37. zdůrazňuje potenciál pro spolupráci se zeměmi mimo EU, které sdílejí stejnou mořskou oblast, a to i prostřednictvím regionálních organizací pro řízení rybolovu, s cílem sdílet osvědčené postupy, mobilizovat investice a stanovit kolektivní cíle pro řešení dopadu invazních nepůvodních druhů;

Příležitosti a výzvy pro pobřežní komunity

38. zdůrazňuje, že invazní nepůvodní druhy mají významný negativní dopad na mořskou biologickou rozmanitost a ekosystémy, na činnost modré ekonomiky, včetně rybolovu a akvakultury, a na další hospodářské činnosti, které nesouvisí s mořem, i na pobřežní komunity a společnost jako celek; považuje za zásadní zohledňovat širší sociální, ekonomické a kulturní důsledky invazních nepůvodních druhů nad rámec ztráty biologické rozmanitosti a dopadů na ekosystémy, aby bylo možné účinně předcházet novým invazím a přijímat úspěšná opatření k jejich zmírňování;
39. naléhavě vyzývá Komisi, aby s přihlédnutím k seznamům, jako je červený seznam IUCN, vypracovala zvláštní ukazatel pro citlivé a invazní druhy v mořích EU, který by byl zahrnut do publikací Eurostatu týkajících se cílů udržitelného rozvoje, aby bylo možné lépe monitorovat šíření, ochranu a další úsilí v oblasti řízení;
40. vyzývá Komisi, aby do budoucích projektů evropských výzkumných a inovačních programů začlenila financování výzkumu invazních nepůvodních druhů a výzkumu řešení šetrných k životnímu prostředí umožňujících jejich udržitelné řízení a regulaci;
41. zdůrazňuje, že je důležité podporovat dotčené hospodářské subjekty v odvětví rybolovu a akvakultury prostřednictvím kompenzačních systémů a fondů pro přizpůsobení se změnám v souladu se stávajícími finančními ustanoveními, zejména v oblastech, které čelí přímým hospodářským ztrátám v důsledku invazních druhů; zdůrazňuje, že je třeba poskytovat cílené finanční a regulační pobídky na podporu cílených činností v oblasti odlovu a odstraňování invazních druhů prováděných místními rybáři v pobřežních vodách a vnitrozemských vodních cestách, což je prostředek, který sníží ekologický tlak a zároveň podpoří místní zdroje obživy; zdůrazňuje možnou úlohu, kterou mohou při řešení tohoto problému hrát systémy pojištění, zejména pokud jde o důsledky pro chovatele měkkýšů, producenty akvakultury a rybáře;
42. vyzývá členské státy a Komisi, aby připravily osvětové kampaně s cílem informovat a zapojit rybáře, chovatele ryb a měkkýšů, zúčastněné strany v odvětví rybolovu, včetně sportovních rybářů, a širokou veřejnost o zavlékání, zjišťování a dopadech invazních nepůvodních druhů, jejich environmentálních a hospodářských dopadech a způsobech, jak minimalizovat rizika, která jejich zavlečení a šíření představuje;
43. doporučuje, aby tam, kde je to proveditelné, byly vypracovány programy zaměřené na invazní druhy, jejichž cílem je posílit kontrolu populace a poskytnout rybářům možnosti kompenzace;

44. domnívá se, že řízení invazních nepůvodních druhů může poskytnout příležitost k dodatečným dočasným příjmům prostřednictvím aplikovaných inovací zaměřených na vytváření produktů s přidanou hodnotou, jako jsou biohnojiva a zemědělské substráty, které podpoří kontrolu těchto druhů a tam, kde je to možné, i jejich eradikaci; vyzývá Komisi, aby financovala výzkum a přenos technologií v této oblasti;
45. zdůrazňuje, že v případech, kdy není eradikace invazních druhů proveditelná, může využívání invazních druhů k lidské spotřebě poskytnout rybářům dodatečný dočasný příjem a přispět k tvorbě hodnot, z nichž mají prospěch místní ekonomiky v EU;
46. vítá dočasné ekonomické využití některých invazních nepůvodních druhů, jako jsou řasy, pro potravinářské i nepotravinářské účely; poukazuje na to, že takové účely by kromě potravin pro lidskou spotřebu mohly zahrnovat krmiva pro zvířata a ryby, léčivé přípravky, obaly, kosmetiku nebo biopaliva;
47. opakuje, že konečným cílem je vždy eradikace invazních nepůvodních druhů; v této souvislosti zdůrazňuje, že hospodářská závislost na využívání invazních nepůvodních druhů by měla být vždy dočasná nebo druhořadá a nesmí podporovat šíření těchto druhů nebo jejich uvádění na trh;
48. vyzývá ke zvýšení a vyčlenění finanční podpory na zlepšení účinného řízení a ochrany pobřežních zdrojů obživy a mořských ekosystémů a k zachování citlivých druhů, jakož i na systémy pro informování, monitorování a včasné varování zaměřené na invazní nepůvodní druhy na regionální, vnitrostátní a unijní úrovni, a to s ohledem na pozitivní dopad této podpory na rybolov, biologickou rozmanitost a ekosystémy;
49. trvá na tom, aby budoucí víceletý finanční rámec zahrnoval finanční prostředky na posílení konkurenceschopnosti rybářského loďstva vzhledem k výzvám, jako jsou rostoucí náklady, úbytek lovišť a dopad invazních druhů; považuje za prioritu zlepšit přístup rybářů k finančním zdrojům umožňujícím modernizovat jejich plavidla, digitalizovat jejich provoz a diverzifikovat jejich zdroje příjmů;
50. připomíná Komisi, že nejvzdálenější regiony a ostrovní a pobřežní oblasti slouží jako důležité „bezpečné přístavy“ pro citlivé mořské druhy a zároveň jsou velmi zranitelné vůči invazním nepůvodním druhům; vyzývá k uznání významu ochrany těchto citlivých druhů a boje proti invazním nepůvodním druhům v těchto oblastech, konkrétně vytvořením programu možností pro místní rybolov, které jsou specifické pro odlehlé a ostrovní oblasti; zdůrazňuje potenciál udržitelné ekoturistiky jako prostředku k poskytování příležitostí k diverzifikaci při současném zachování jedinečné biologické

rozmanitosti těchto regionů a přímých přínosů pro odvětví rybolovu a akvakultury;

◦

◦ ◦

51. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.